Smålandsspisen 1896, Idun nr 1 & Smålandsspisen 28

Manual för installation och skötsel

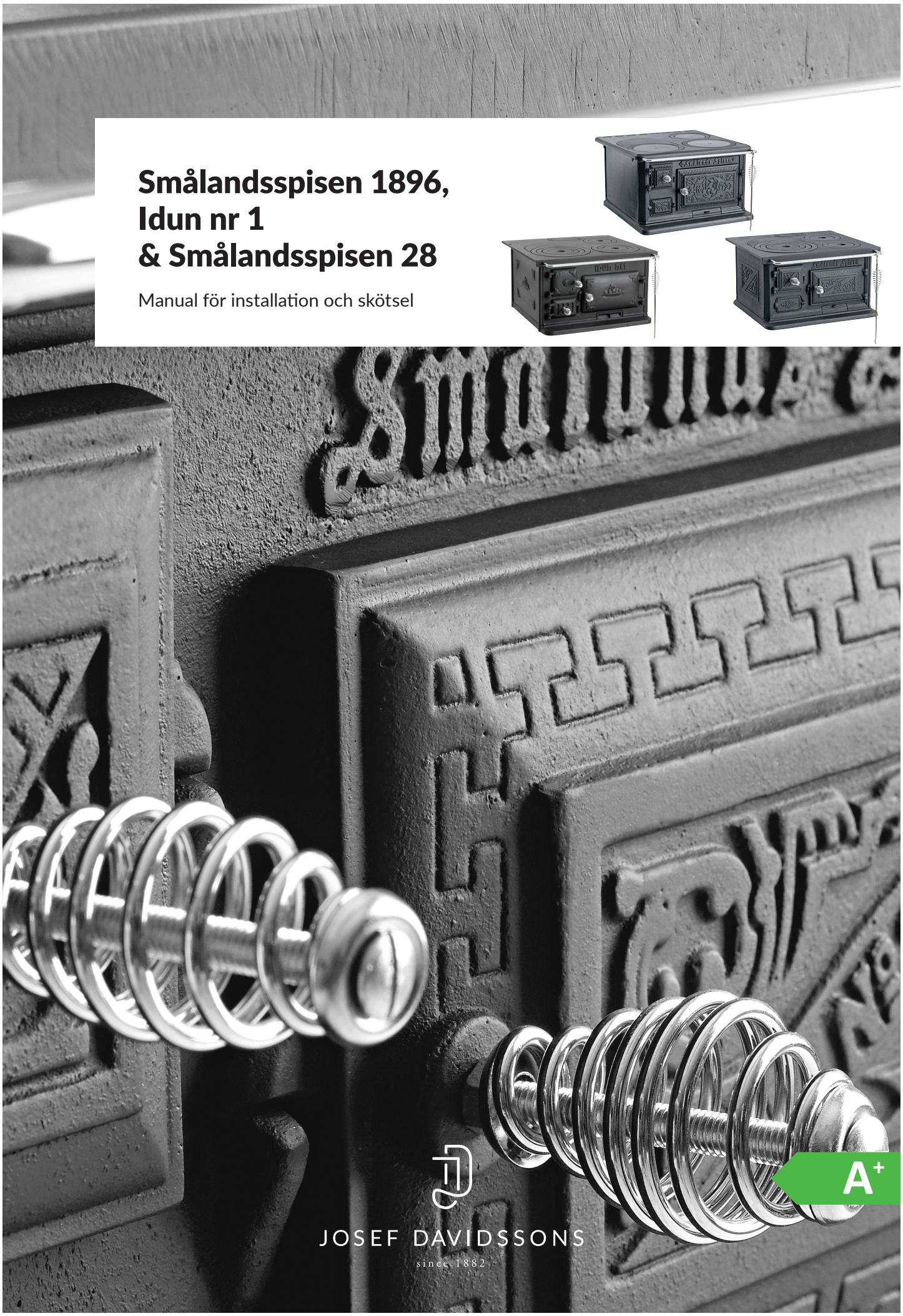

A+

JOSEF DAVIDSSONS

since 1882

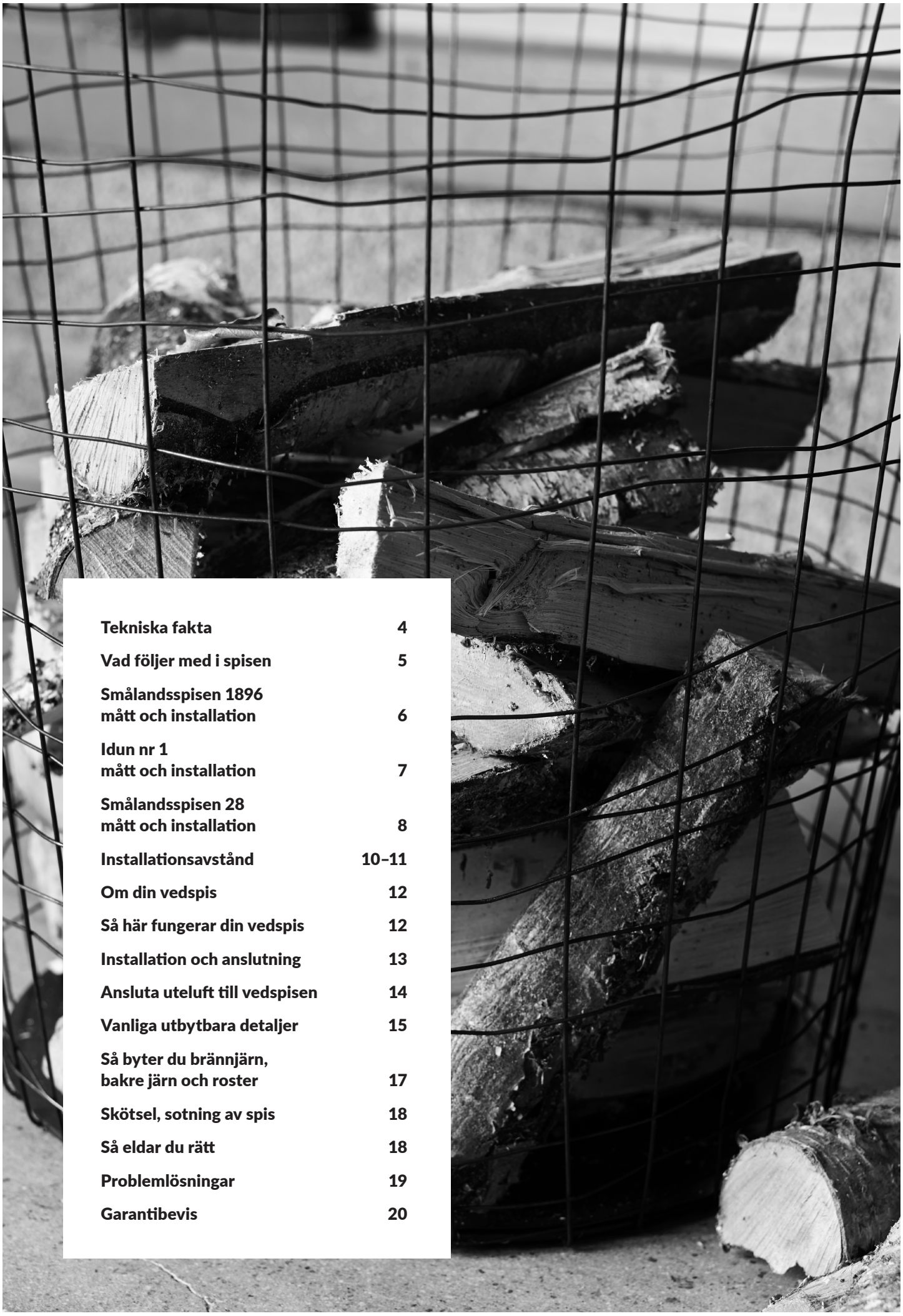

Tekniska fakta	4
Vad följer med i spisen	5
Smålandsspisen 1896 mått och installation	6
Idun nr 1 mått och installation	7
Smålandsspisen 28 mått och installation	8
Installationsavstånd	10–11
Om din vedspis	12
Så här fungerar din vedspis	12
Installation och anslutning	13
Ansluta uteluft till vedspisen	14
Vanliga utbytbara detaljer	15
Så byter du brännjärn, bakre järn och roster	17
Skötsel, sotning av spis	18
Så eldar du rätt	18
Problemlösningar	19
Garantibevis	20

Snart dags för första brasan.

Grattis till din nya vedspis!
Vi på Josef Davidssons hoppas att du, precis som många andra runt om i landet, ska få många härliga stunder i köket. Vedspisen är en gedigen produkt som fungerar lika bra för matlagning som för kalla vinterkvällar.
I den här manualen får du instruktioner om hur du installerar din vedspis samt skötselråd och tips om hur du eldar på bästa sätt. Tveka aldrig att kontakta oss om du har fler frågor kring eldning och din vedspis.

Varma hälsningar,
Josef Davidssons

TEKNISKA FAKTA - SMÅLANDSSPISEN 1896

Verkningsgrad (%)	83
Nominell Effekt (kW)	4,5
Uppvärmningsyta (ca m²)	30-70
Vikt (kg)	160
Ungsmått (BxHxD mm)	320x185x490
Vedlängd (mm)	Max 380
Rökrörsdimension (Ø, mm)	190x75 bakansl.
Ø125 topansl.	
Avstånd till brännbart material	Se sid 10-11
CE-märkt enligt standard EN12815	

TEKNISKA FAKTA - IDUN NR 1

Verkningsgrad (%)	83
Nominell Effekt (kW)	4,5
Uppvärmningsyta (ca m²)	30-60
Vikt (kg)	119
Ungsmått (BxHxD mm)	280x165x425
Vedlängd (mm)	Max 330
Rökrörsdimension (Ø, mm)	175x75/bakansl.
Adapter Ø125 ingår vid toppansl.	
Avstånd till brännbart material	Se sid 10-11
CE-märkt enligt standard EN12815	

TEKNISKA FAKTA - SMÅLANDSSPISEN 28

Verkningsgrad (%)	83
Nominell Effekt (kW)	3,5
Uppvärmningsyta (ca m²)	20-50
Vikt (kg)	94
Ungsmått (BxHxD mm)	235x140x370
Vedlängd (mm)	Max 290
Rökrörsdimension (Ø, mm)	155x78/adapter
Adapter Ø125 ingår vid toppansl.	
Avstånd till brännbart material	Se sid 10-11
CE-märkt enligt standard EN12815	

VIKTIGT INNAN DU SÄTTER IGÅNG!

Montering av fackman
Manualen innehåller instruktioner om hur din vedspis ska monteras och installeras. För att spisens funktion och säkerhet ska kunna garanteras rekommenderar vi att installation utförs av en fackman. Kontakta någon av våra återförsäljare som kan hjälpa till med installationen eller rekommendera lämplig montör.

Bygganmälan
Vid installation av eldstad och uppförande av skorsten krävs att en bygganmälan lämnas in till kommunens byggnadsnämnd. Kontakta din byggnadsnämnd om du känner dig osäker på hur anmälan går till. Information finns också på din kommuns hemsida.

Bärande underlag
Kontrollera att träbjälklaget i din bostad har tillräcklig bärighet för vedspis med skorsten. Normalt sett kan vedspis och skorsten placeras på ett vanligt träbjälklag i ett enfamiljshus om totalvikten inte överstiger 400 kg.

Eldstadsplan
Utfallande glöd från spisen innebär risk för brand. Har du ett brännbart golv framför din vedspis måste det skyddas av ett eldstadsplan som täcker minst 300 mm framför luckan och 100 mm utmed varje sida. Eldstadsplanet kan bestå av till exempel, natursten, betong, plåt eller glas.

Angivna säkerhetsavstånd i denna manual gäller för svenska marknaden. Om vedspisen installeras i annat land måste de lokala bestämmelserna följas.

OBS!
Installationen måste besiktigas av behörig skorstensfejarmästare innan vedspisen tas i bruk.

VARNING! VEDSPISEN BLIR MYCKET VARM
Vid eldning blir vissa ytor på vedspisen mycket varma och kan orsaka brännskador vid beröring. Om brännbart material placeras närmare än angivet säkerhetsavstånd kan det snabbt börja brinna. Pyreldning kan orsaka hastig gasantändning med risk för person- och materialskador.

VAD FÖLJER MED I VEDSPISEN?

Kontrollera att alla delar finns med i emballaget vid leverans.

1

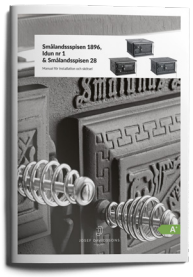

2

3

4

5

1.

2.

6

7

8

9

1. Installationsanvisning
Guide kring installation och skötsel av din vedspis.

2. Pannkitt
Tätning för anslutning till skorsten.

3. Spissvärta
Svart färg för skötsel och spisvård.

4. Asklåda
Samlar upp överbliven aska efter eldning.

5. Inmurningsstos/Ovalrund stos
För monteringsanvisning, se sidan 10.

1. Inmurningsstos medföljer vid bakansl.

2. Ovalrund stos medföljer vid toppansl. *(gäller ej Smålandsspisen 1896 Upp)*

6. CE-märke
Garanterar att produkten uppfyller alla grundläggande hälso- och säkerhetskrav enligt byggproduktdirektivet.

7. Bakplåt
Används vid bakning i ugnen. Glöm ej att ta bort skyddsplasten innan du eldar.

8. Sotraka
Tillbehör för sotning av spisen.

9. Spiskrok
Praktisk spiskrok medföljer.

TIPS!
Pallen sorteras som obehandlat trä. Wellpapp som wellpapp och plastbanden i brännbart kärl på återvinningscentralen.

SMÅLANDSSPISEN 1896
MÅTT OCH INSTALLATION

Här visas de viktigaste måtten som krävs för korrekt installation och optimal funktion.

Alla mått anges i millimeter.

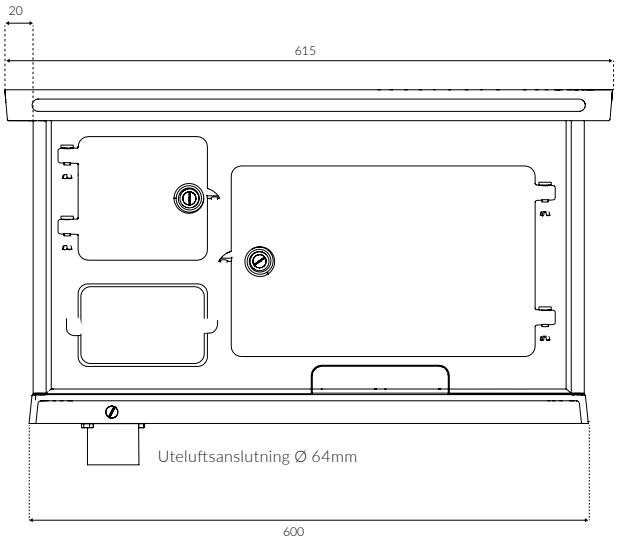

Vy framifrån

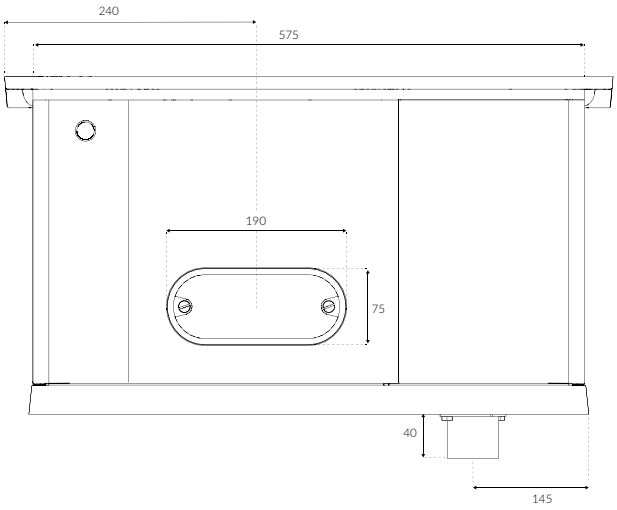

Vy bakifrån

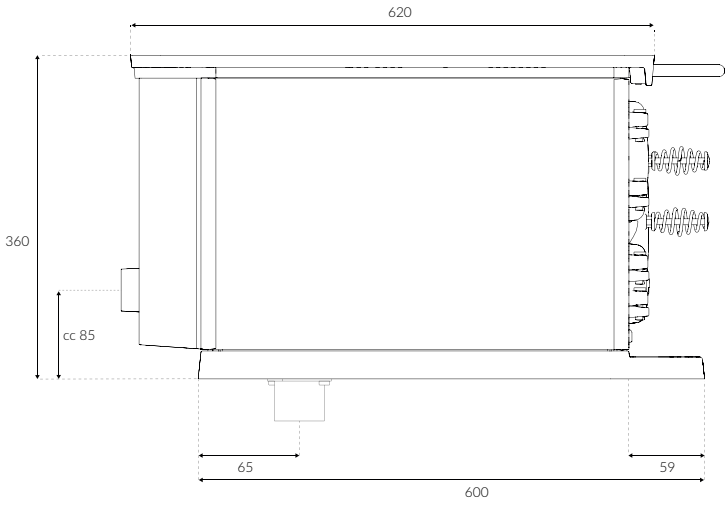

Vy från sidan, bakanslutning

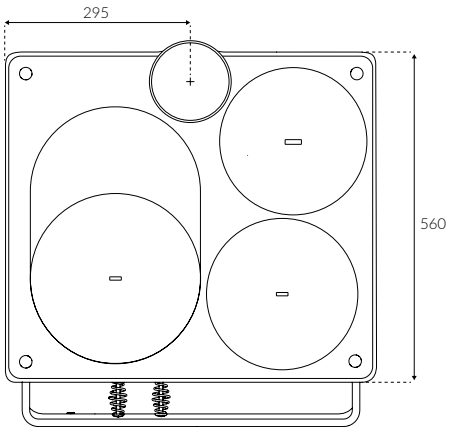

Vy från ovan, toppansluten

OBS!
Tänk på att eldstadsplanen (golvskyddet) ska vara minst 300 mm framför och minst 100 mm vid sidan av eldstadsöppningen.

IDUN NR 1
MÅTT OCH INSTALLATION

Här visas de viktigaste måtten som krävs för korrekt installation och optimal funktion.

Alla mått anges i millimeter.

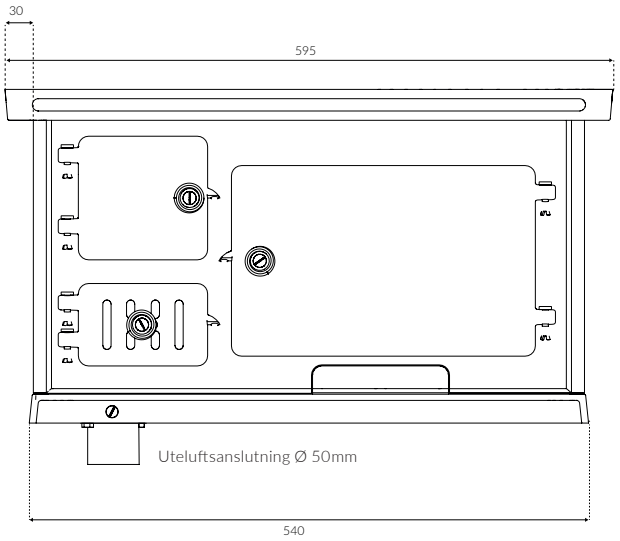

Vy framifrån

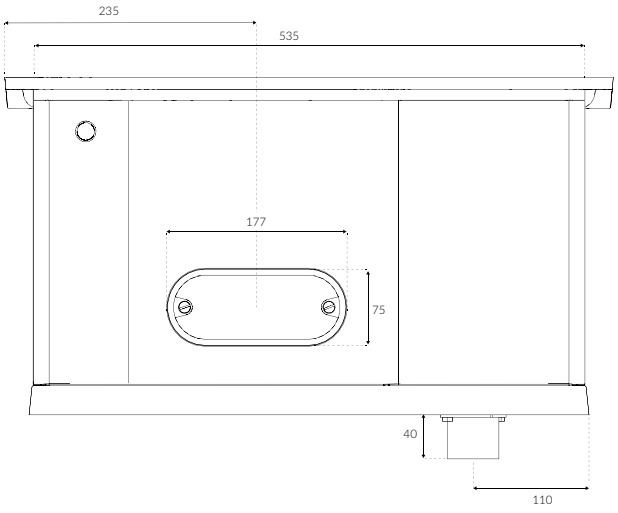

Vy bakifrån

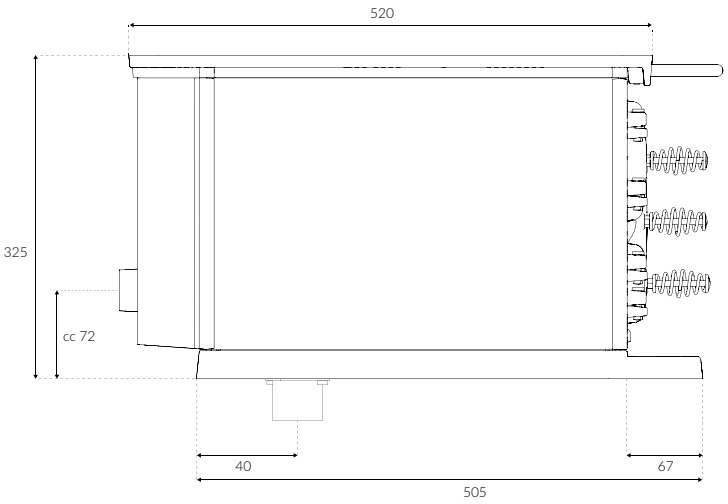

Vy från sidan, bakanslutning

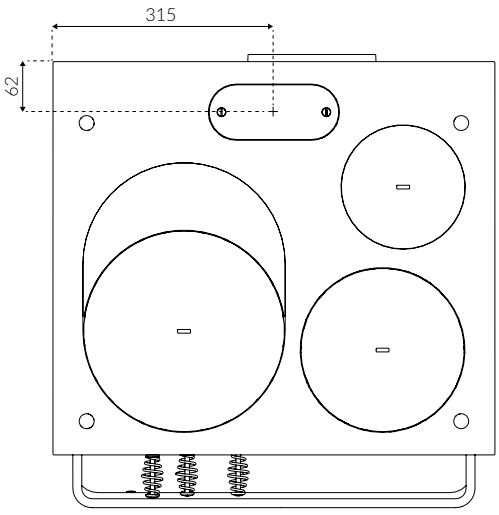

Vy från ovan

OBS!
Tänk på att eldstadsplanen (golvskyddet) ska vara minst 300 mm framför och minst 100 mm vid sidan av eldstadsöppningen.

SMÅLANDSSPISEN 28
MÅTT OCH INSTALLATION

Här visas de viktigaste måtten som krävs för korrekt installation och optimal funktion.

Alla mått anges i millimeter.

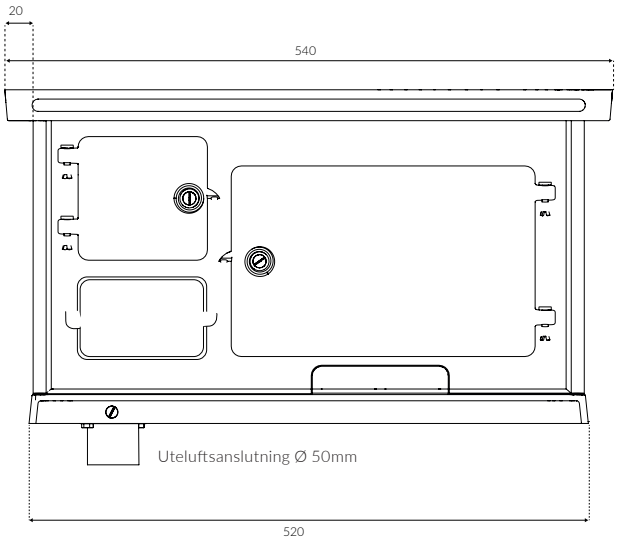

Vy framifrån

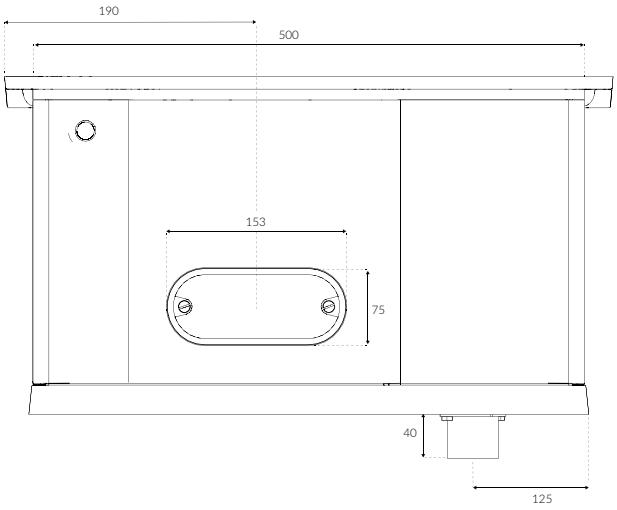

Vy bakifrån

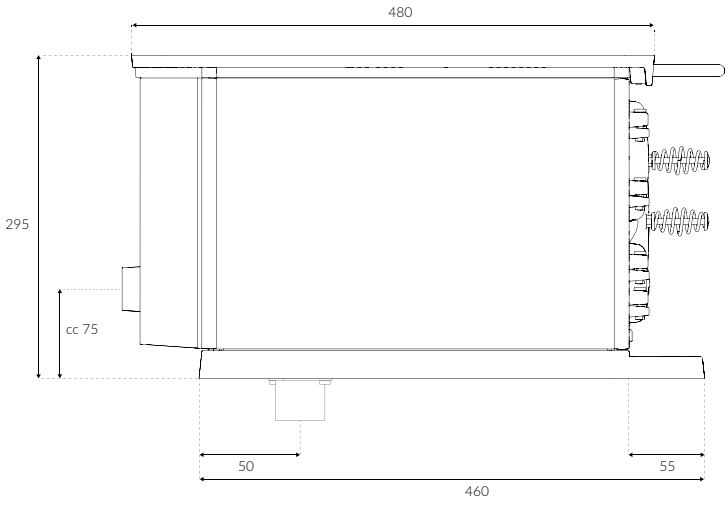

Vy från sidan, bakanslutning

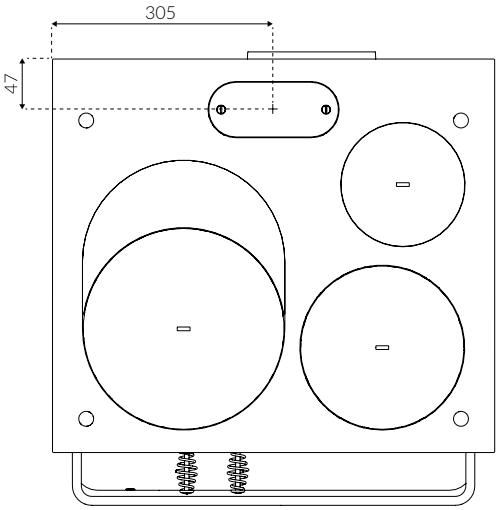

Vy från ovan

OBS!
Tänk på att eldstadsplanen (golvskyddet) ska vara minst 300 mm framför och minst 100 mm vid sidan av eldstadsöppningen.

Installationsavstånd

Ta hänsyn till säkerhetsmässiga installationsavstånd.

Lägsta möjliga takhöjd är 2 000 mm för tryggt säkerhetsavstånd.

Framför vedspisen ska det vara minst 1 000 mm till brännbart material.

Avstånden avser installation med isolerat rökrör.

Ej isolerade rökrör måste ha ett avstånd på minst 500 mm till brännbart material.

Spisen är testad och godkänd med 100 mm brandvägg, lättbetong eller liknande material för isolering till brännbart. Elspis räknas som brännbart.

Spisfläkt får ej finnas över vedspisen häll pga. hög strålningsvärme.

Vid diagonal placering, tänk på att måttet alltid utgår från centrum av rökröret.

Mellan spis och eventuellt överskåp måste det finnas ett säkerhetsavstånd på minst 1 000 mm och 150 mm i sidled.

Kontakta alltid din skorstensfejarmästare om du känner dig osäker på hur du ska placera och installera din spis.

Grå = Brännbar vägg
Streckat = Brandvägg
Vit = Luft

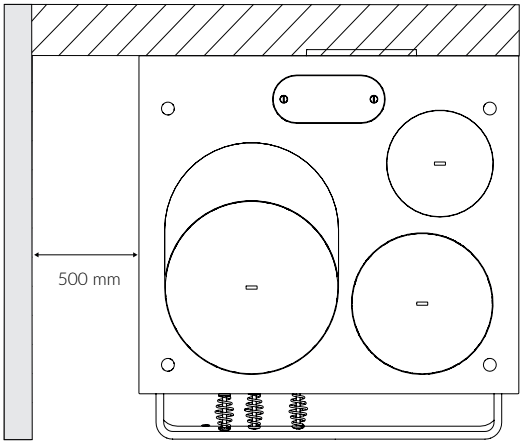

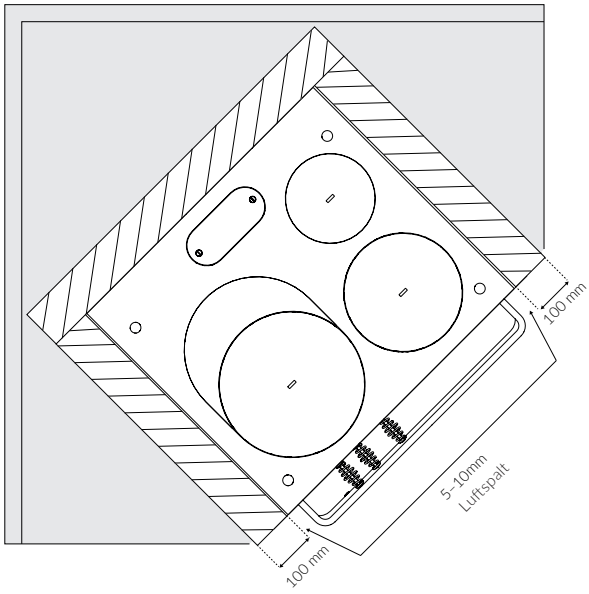

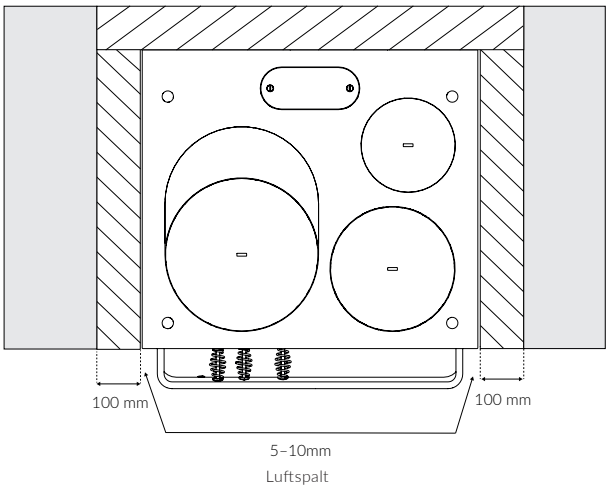

VIKTIGT!
Mellan spis och isolerande material (lättbetong eller liknande) måste det finnas en luftspalt på 5–10 mm. Detta för att spisen ska kunna röra sig mellan kallt och varmt.

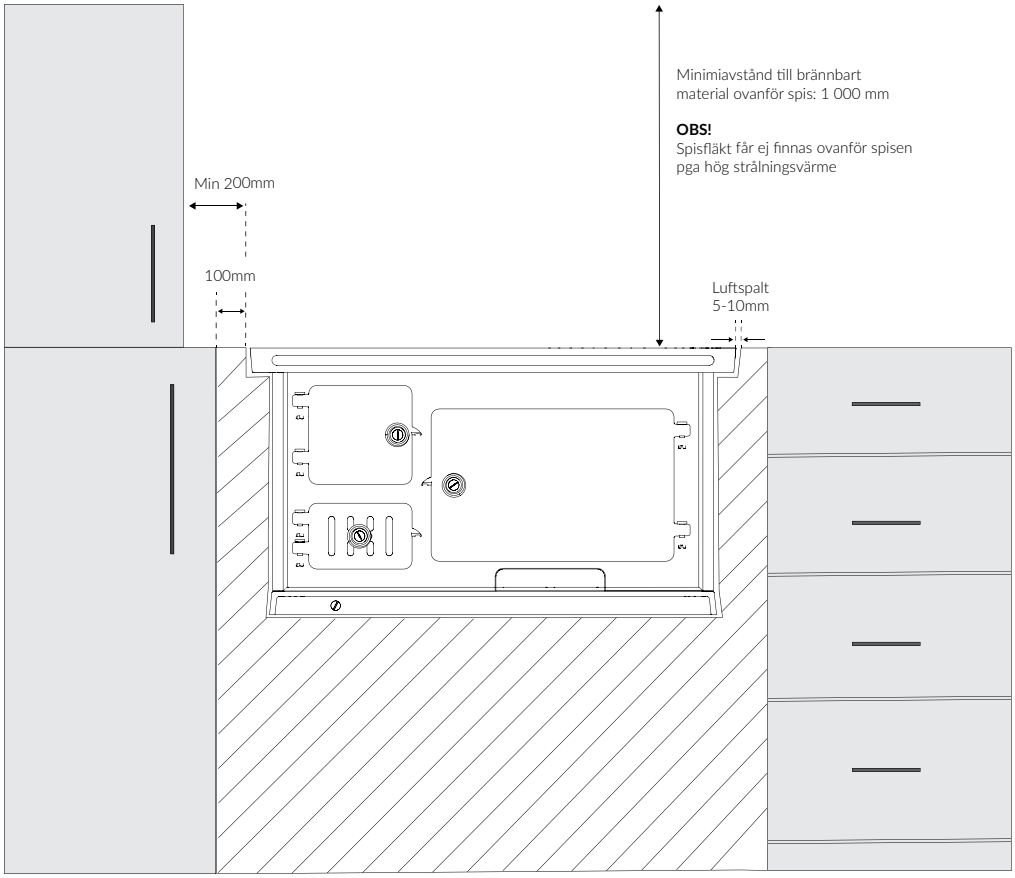
Minimiavstånd till brännbart
material ovanför spis: 1 000 mm
OBS!
Spisfläkt får ej finnas ovanför spisen
pga hög strålningsvärme
Min 200mm
100mm
Luftspalt
5-10mm

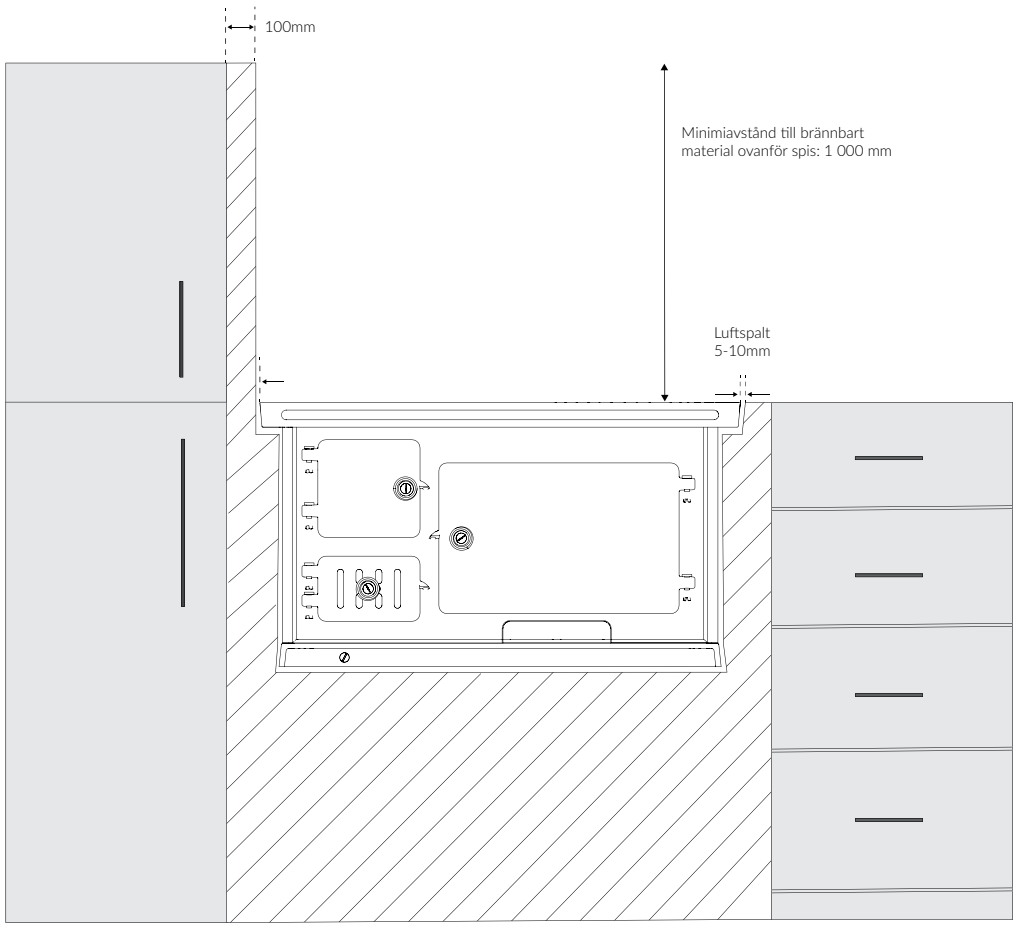
100mm
Minimiavstånd till brännbart
material ovanför spis: 1 000 mm
Luftspalt
5-10mm

OM DIN VEDSPIS

Tillverkarförsäkran
Produkten uppfyller kraven och är CE-märkt enligt standarden EN12815. Monterings- och skötselanvisning ingår som en tillhörande handling.

Allmänt
Vedspisen är tillverkad i kraftigt gjutgods och eldstaden är försedd med skyddsjärn i gjutjärn. Ungstaket är klädd med täljsten för ett extra värmeskydd och för en jämnare temperatur i ugnen. Genom de värmelagrande materialen avger spisen god eftervärme i flera timmar efter avslutad eldning.

SÅ HÄR FUNGERAR DIN VEDSPIS

Förbränningsluft
Primärluften tillförs genom att eldstadsluckan står på glänt under vedpåfyllning och under upptändningsfasen. Det finns även ett primärluftsspjäll som regleras på askluckan/vippspjället. Detta spjäll används om man behöver få lite mer fart på brasan när eldstadsluckan är helt stängd.

Sekundärluften tillförs genom ett friskluftsintag under spisen. Sekundärluften värms sedan upp i spisen och letar sig in till elden via hålen på brännjärnen i eldstaden.

Eldslågorna lämnar eldstaden genom att gå över ungstaket och där syresätts lågorna ytterligare en gång via airpipen *(clean burning-teknik)* för optimal förbränning. Sedan färdas lågorna ner på spisens högersida. Därefter mot bakkanten av spisen och lämnar spisen baktill alternativt upptill beroende på anslutning till skorsten.

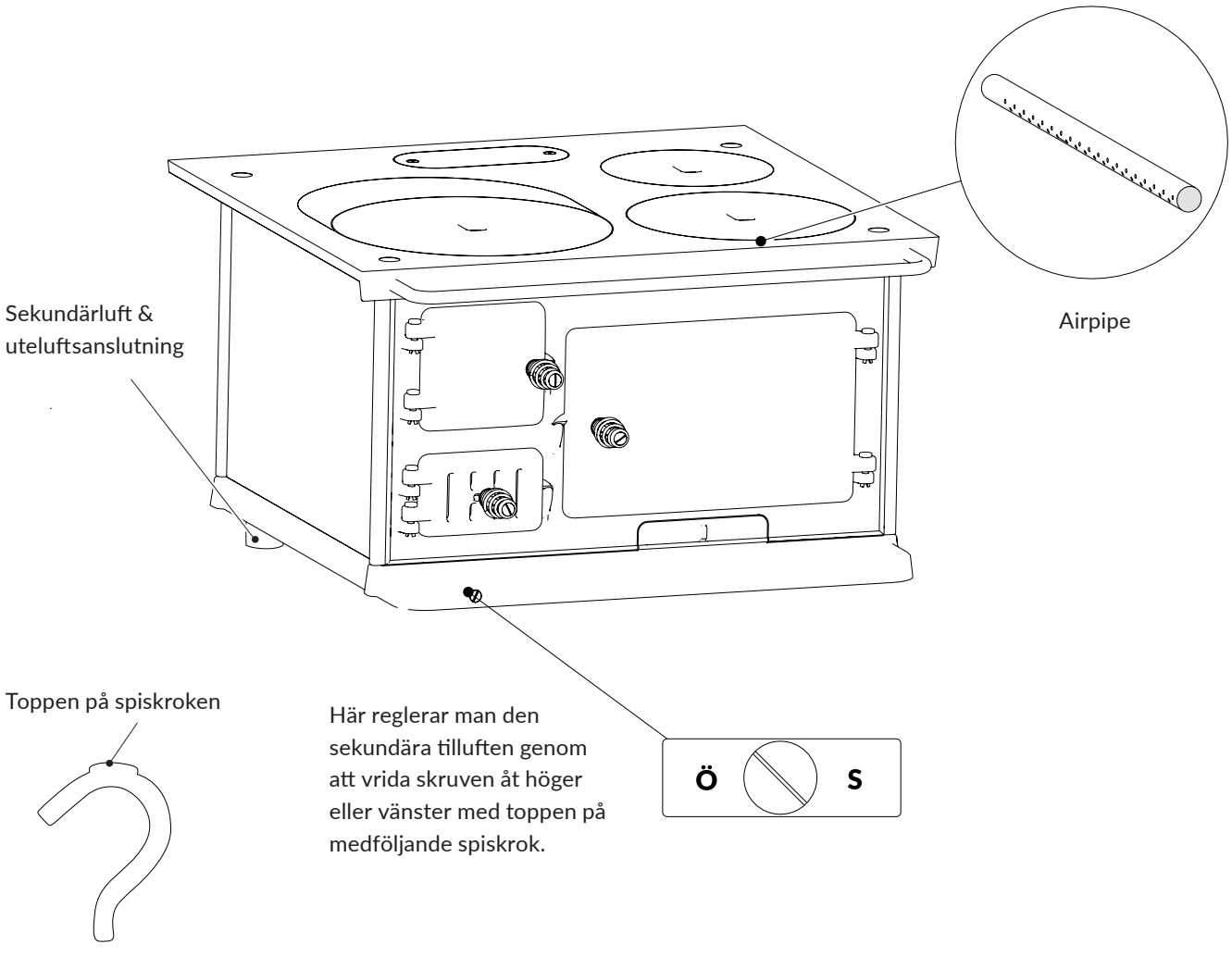

INSTALLATION OCH ANSLUTNING

Vedspisen uppfyller kraven för anslutning till skorsten som är dimensionerad för 350°C röktemperatur.

Det optimala skorstensdraget ligger mellan –10 till –15 Pa. Draget påverkas främst av längden och arean på skorstenen, men även hur trycktät den är. Minsta rekommenderade skorstenslängd är 3,5 m och lämplig tvärsnittsarea är 120–180 cm² (125 mm i diameter). En rökkanal med skarpa böjar och horisontell dragning reducerar draget i skorstenen. Maximal horisontell rökkanal är 500 mm, förutsatt att den vertikala rökkanalslängden är minst 5 m.

Rökkanalen ska kunna sotas i hela sin längd, och sotluckorna ska vara lätta att komma åt.

Kontrollera att skorstenen är tät och att inga läckage förekommer runt sotluckor och vid rökanslutningar. Vedspisen får anslutas till skorsten med flera eldstäder.

Alla skorstenstillbehör hittar du hos närmaste återförsäljare alternativt på vår hemsida josefdavidssons.se.

ANSLUTA VEDSPISEN TILL BEFINTLIG SKORSTEN

1

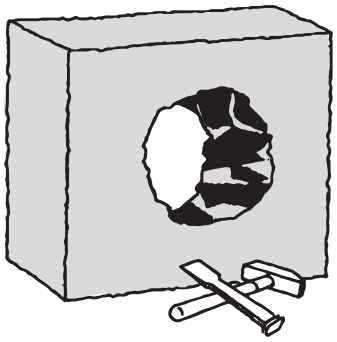

Bila försiktigt upp ett hål där du skall ansluta din vedspis in i skorstensstocken.

2

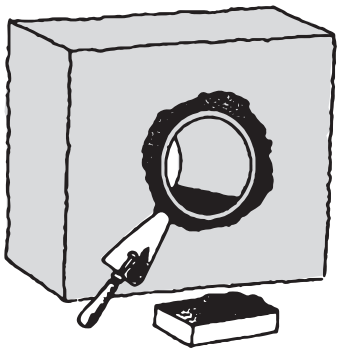

Mura in inmurningsstosen.

3

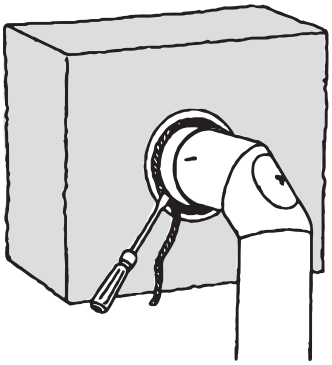

Dreva med drevgarn mellan rökröret och inmurningsstosen.

4

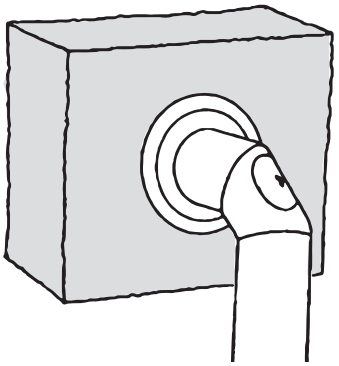

Avsluta med rökrörsrosetten för att täcka installationen.

OBS!
Steg 3 och 4 gäller vid toppanslutning till befintlig skorsten. Vid anslutning rakt bakåt till befintlig skorsten används ej drevgarn utan istället medföljande pannkitt.

ANSLUTA UTELUFT TILL VEDSPISEN

För att spisen ska fungera optimalt kräver eldstaden cirka 20 m³ luft per timma. Har du mekanisk ventilation i huset bör du ansluta uteluft till din vedspis. Annars riskerar vedspisen att störa luftströmmarna som går till den mekaniska ventilationens luftventiler. Det finns olika sätt att ansluta uteluft till din vedspis beroende på vilken typ av hus du har. Vissa tar luft direkt via yttervägg, andra går ner i golvet och sedan ut genom husgrunden. Om man går ner i golvet är det viktigt att tilluftsröret isoleras för att motverka kondensbildning. Kontakta din återförsäljare om du känner dig osäker på vilken anslutning som passar ditt hus bäst. Oavsett vilken lösning du har ska man sätta ett spirorör eller liknande med en diameter på Ø100 mm fram till väggen/golvet.

1

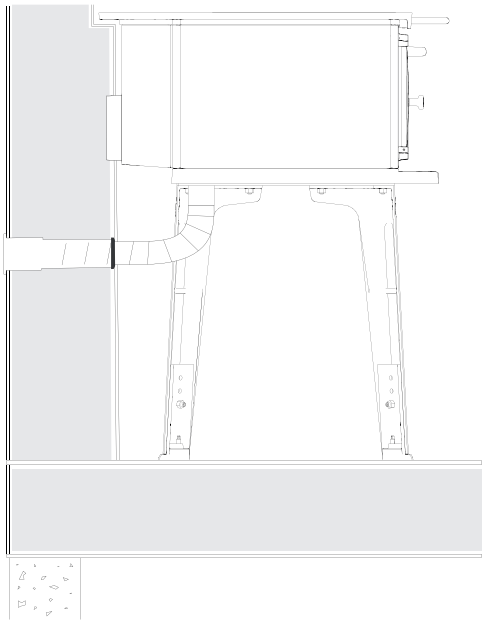

Anslutning av uteluft via yttervägg.

2

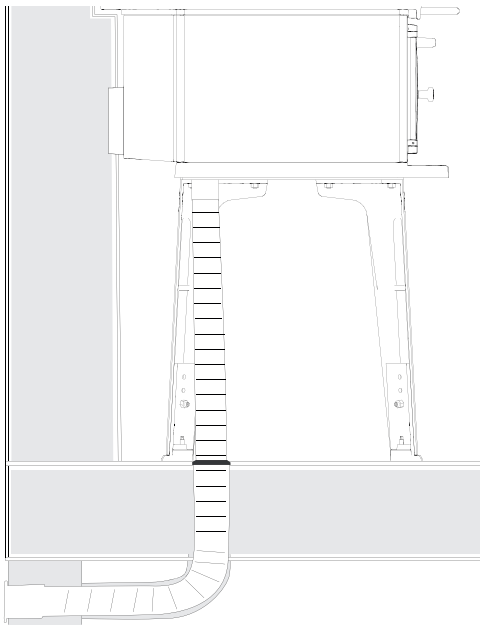

Anslutning av uteluft via torpargrund.

3

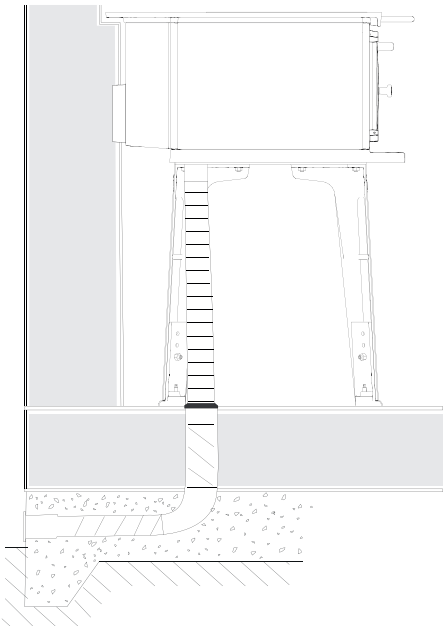

Anslutning av uteluft via bottenplatta.
Används främst vid nybyggen.

OBS! VIKTIGT!

Om man inte ansluter uteluft ska det ändå vara fritt utrymme under spisen vid tilluftskanalen. Detta är för att förbränningsluften kommer denna vägen oavsett om man ansluter extern tilluft eller om man använder rumsluften.

Tillexempel om spisen muras in måste det vara fri passage för luften att kunna nå tilluftskanalen under spisen. Annars kan eldstaden inte få någon syretillförsel.

Vår anslutningssats för tillkoppling av uteluft finns hos din återförsäljare eller på josefdavidssons.se

Anslutningssats uteluft
Art. nr. 990000932
– Anslutningsstos - Spis
– Flexibel slang (1 m)
– Slangklämma (2 st)
– Adapter från slang till 100 mm

Anslutningsrör från väggen/golvet och ut ingår ej i satsen.

VANLIGA UTBYTBARA DETALJER

Vedspisen är byggd för att kunna användas i flera decennier framöver, men glöm inte att byta ut förslitningsdetaljer när det behövs.

Håll ett öga på brännjärn och roster och byt delarna när de blivit slitna.

SMÅLANDSSPISEN 1896

1	101896101-1	Cisternjärn
2	101896102-1	Brännjärn
3	101896301-1	Bakre Järn
4	101896303	Roster
5	101896302-1	Rostram
6	101896311	Halvmåne

Reservdelar och andra tillbehör kan beställas på vår hemsida josefdavidssons.se

IDUN NR 1

1	101930101-1	Cisternjärn
2	101930102-1	Brännjärn
3	101930301-1	Bakre Järn
4	101930303	Roster
5	101930302-1	Rostram
6	101930311	Halvmåne
7	101930307	Röklock (utan skruvar)

SMÅLANDSSPISEN 28

1	100028101-1	Cisternjärn
2	100028102-1	Brännjärn
3	100028301-1	Bakre Järn
4	100028303	Roster
5	100028302-1	Rostram
6	100028311	Halvmåne
7	100028307	Röklock (utan skruvar)

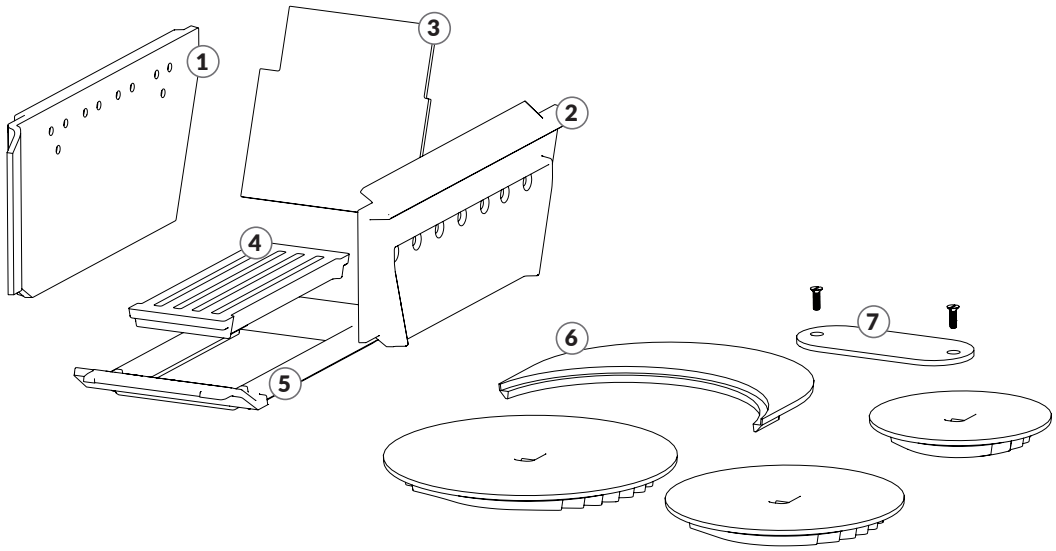

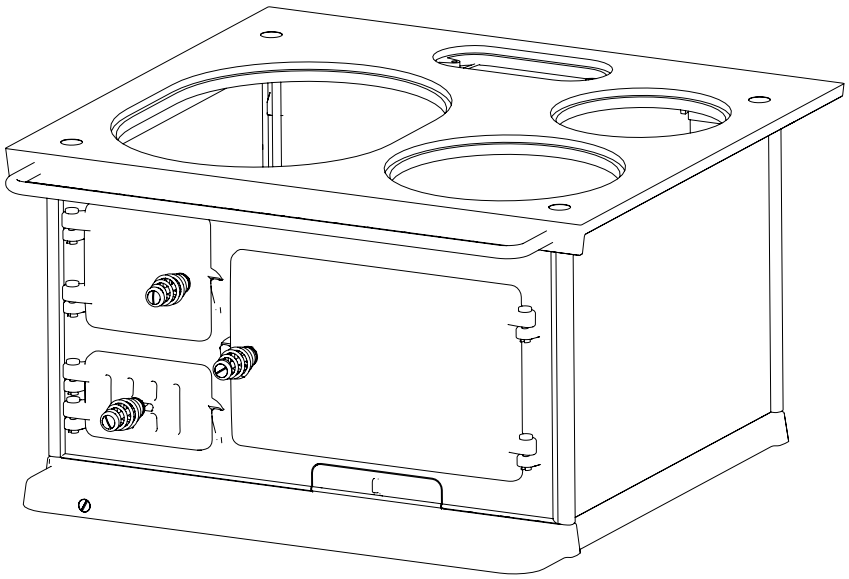

SÅ BYTER DU BRÄNNJÄRN, BAKRE JÄRN OCH ROSTER

OBS! Skruva aldrig av spisens häll/överdel!
Då gäller ej garantin.

1. Lyft bort kokplattorna/ringarna och halvmånen över eldstaden.

2. Börja med att vikla in det högra järnet i bakkant och sedan vikla det uppåt för att kunna lyfta ut. Gör sedan likadant med det vänstra järnet. Det bakre järnet är nu löst och går enkelt att lyfta ut.
(Det bakre järnet gäller ej Smålandsspisen 1896)

3. Vid installation av de nya delarna börjar man med det bakre järnet. Sedan det vänstra och till sist det högra järnet.

4. Rostret ligger löst. Man kan enkelt bända upp rostret med tex. en skruvmejsel.

Om sidojärnen har blivit deformerade av värmen kan de sitta fast. Då kan man knacka försiktigt med en hammare och bända med en skruvmejsel för att lossa järnet.

SKÖTSEL

Sköt din spis kontinuerligt och behandla den med spissvärta vid behov. Lättare rostangrepp kan tas bort med den grova sidan på en tvättsvamp. Arbeta sedan in spissvärta.

Rostret bör rengöras ifrån aska regelbundet. Enklast gör man detta med en vedbit eller spiskroken före upptändning.

Töm asklådan så fort den är full. Töm inte asklådan under eldning då det kan ligga glöd i den.

Håll eldstad och rökrör rena. Eldar du ofta bör du sota skorstenen någon extra gång mellan besöken av sotaren.

Produkter för skötselråd handlar du enkelt på vår hemsida josefdavidssons.se

Sotning av vedspisen
Eldstaden rengörs/sotas enklast genom att lyfta kokplattorna/spisringarna. Därifrån kommer man åt att rengöra hela eldstaden och ungstaket.

Det medföljande sotrakan används för att komma åt höger ungssida och insidan på höger yttersida. Genom sotluckan som finns under ungsluckan kommer man åt undersidan av ugnen och ända ut i rökkanalen (gäller vid bakanslutning).

Vid toppanslutning kommer skorstenens sot att landa i bakkanten under ugnen. Detta sotet kommer man också åt genom sotluckan som finns under ungsluckan.

SÅ ELDAR DU RÄTT

Första eldningen
En ny vedspis bör eldas försiktigt under de första tillfällena. Då blir den värmebeständiga färgen mer hållbar. Det kan också uppstå en lätt obehaglig doft vid de första eldningstillfällerna. Detta är fullt normalt och beror på att oljebeläggning eller överflödig färg finns kvar på gjutgodset. Lukten försvinner relativt snabbt och kommer inte tillbaka.

Bränsle
Det bästa värmevärdet får du från kluven björkved. Lövträd brinner generellt lugnare än barrved, vilket skapar en jämnare värme. Eldar du med ek, bok eller annat träslag med högt värmevärde ska du alltid blanda ut veden med andra träslag. Annars riskerar du att skada din eldstad. Veden måste vara torr, helst 15–20 % fukthalt. Vid normal eldning är cirka 1–1,5kg ved/timme en lämplig vedmängd. 1 kg björkved ger cirka 4 kW effekt.

Upptändning
Öppna tilluftsspjället fullt. Placera tändbriketter i mitten av eldstaden. Stapla cirka 1 kg småved korsvis, som ett timmerhus, ovanpå tändbriketterna. Börja med att tända briketter. Dessa ska i sin tur antända veden. Låt eldstadsluckan stå på glänt under de första minuterna till dess att veden tagit sig ordentligt. Beroende på skorstensdraget kan man behöva ha luckan öppen något längre för att bygga upp en temperatur i eldstaden och få ett tillfredställande skorstensdrag. Stäng därefter luckan och reglera spjället efter önskad intensitet på elden. Spisen ska bli genomvarm innan man börjar strypa tilluftsspjället.

OBS! Tycker man att lågorna stannar upp för mycket när man stänger eldstadsluckan helt kan man hjälpa till med lite primärluft. Detta spjället sitter i askluckan. När spisen har kommit upp i temperatur och ett tillfredställande skorsstensdrag har uppnåtts ska man stänga primärluftsspjället för en renare förbränning.

Vedpåfyllning
När eldens intensitet har sjunkit är det dags att fylla på ved. Öppna luckan försiktigt. Då undviker du rökinslag. Använd ett eldstadsverktyg eller vedbit till att fördela aska och glöd. Fyll på med 2–4 vedbitar och stäng luckan först när veden har tagit sig (1–1,5 kg ved).

Kontinuerlig eldning
För att elda rätt gäller det att uppnå så hög temperatur som möjligt i eldstaden. Då får du en ren förbränning och utnyttjar spisen och veden maximalt. Vid ren förbränning undviker du sotbeläggning i eldstaden. När du eldar rätt skall röken inte synas.

ELDNINGSPROBLEM OCH LÖSNINGAR

Dåligt drag

- Anslutningen till murstocken har inte tätats ordentligt. Be sotaren kontrollera att anslutningen mellan spis och skorsten är helt tät.
- Rökröret är igensotat. Rengör rökrör och brännkammare.
- Skorstenen är för kort, har för stor tvärsnittsarea eller har igensatts av fågelbo. Kontakta sotare eller återförsäljare för vägledning.
- Undertryck i bostaden. Öppna ett fönster eller skaffa en ytterväggsventil nära spisen.
  Veden har för hög fukthalt eller är för kall. Använd endast rumstempererad torr ved med en maximal fukthalt på 20%.

För kraftigt drag

- Eldstaden får in tjuvluft.
- Skorstenen är för lång. Kontakta sotare eller återförsäljare för vägledning.

Rökutveckling i rummet när luckan öppnas

- Alltför hastig lucköppning orsakar tryckutjämning i brännkammaren. Öppna dörren långsamt.
- Dåligt drag i skorstenen. Kontakta din sotare eller återförsäljare för att undersöka skorstenens höjd i förhållande till det drag som kaminen kräver.
- För högt undertryck i huset. Öppna tilluftsventil eller fönster för att tillföra syre till huset.

Vit rök

- För låg förbränningstemperatur. Öka lufttillförseln.
- Veden är fuktig och innehåller vattenånga. Använt rent och torrt bränsle.

Svart eller gråsvart rök

- Ofullständig förbränning. Öka lufttillförseln.

Smålandsspisen 1896, Idun nr 1 & Smålandsspisen 28

GARANTIBEVIS

GARANTIVILLKOR

Josef Davidssons Eftr AB ansvarar för att produkterna inte har fel som kan hänföras till tillverkning eller lagring vid fabriken. Garantin gäller från leveransdatum till kund.

Josef Davidssons Eftr AB tar inget ansvar för demontering och monteringskostnader för utbyte av spis.

Josef Davidssons Eftr AB tar inget ansvar för kostnader på grund av stillestånd eller andra direkta eller indirekta kostnader och skador.

Garantivillkoren gäller ej glas eller de utbytbara eldstadsdetaljerna.
Garantitiden på roster, brännjärn och glas är 1 år.

10 år Smålandsspisen 1896, Idun Nr 1, Smålandsspisen 28

Markus Andersson Mikael Andersson

Markus och Mikael Andersson, ägare

OBS!
Installation av eldstad skall anmälas till den lokala byggnadsmyndigheten. Husägaren står själv ansvarig för att föreskrivna säkerhetskrav är uppfyllda och för att installationen blir inspekterad av en kvalificerad kontrollant.

Skorstensfejarmästaren skall informeras om installationen eftersom den medför ändrat sotningsbehov.

JOSEF DAVIDSSONS
since 1882

Tel: 0371 – 200 01 | info@josefdavidssons.se | josefdavidssons.se

J.DAVIDSSONS
EFTR.AB
REFTELE
0371-20001

KUNDTJÄNST & KONTAKT

Vår kundtjänst ger dig personlig hjälp och svarar på dina frågor.
Kontakta oss via telefon eller e-post.

Josef Davidssons, Jättevägen 1, 333 75 Reftele

Tel: 0371 – 200 01 | info@josefdavidssons.se | josefdavidssons.se

JOSEF DAVIDSSONS

since 1882